

MIN HUND HAR INGEN MOTOR

I moderna motivationsteorier delas begreppet motivation in i två huvudkategorier; inre respektive yttre motivation. Den inre kan beskrivas som sådant vi gör bara för "görandets skull".

TEXT: JENNY WIBÄCK FOTO: ISTOCK PHOTO

Till exempel en konstnär som målar massa tavlor, trots att vetskapen att de aldrig kommer generera någon intäkt, eller en musiker som sätter sig vid pianot och spelar i timmar, trots att inget specifikt stycke ska övas in och trots att ingen annan hör och kan ge bekräftelse.

Den yttre motivationen handlar om sådant vi gör för att uppnå något annat – till exempel utföra ett visst arbete för att få lön, eller lägga ut en bild på Facebook för att få andras "gillanden".

MYCKET ELLER LITE MOTOR

Hos hundarna skulle detta kunna likställas med hunden som följer ett spår bara för att aktiviteten i sig är berikande, kontra hunden som enbart spårar för att hitta en pinne, vilken i sin tur kan leda till en belöning. Hundarna med inre motivation för en viss uppgift beskriver vi ofta som hundar med motor och uppgiften som "självbelönande".

Om denna vilja inte finns hos en viss hund, för en viss uppgift, så måste den skapas – och verktygen hittar vi då i den yttre motivationen. Om träningen syftar till att ge resultat i tävlingsituationer där belöningar inte får användas på banan, så ställer den här typen av träning höga krav på belönings teknik genom rätt val av belöning, rätt kriteriesättning och rätt placering.

Samtidigt kan dessa hundar lätt bli för intensiva i förhållande till vad som är önskvärdt för uppgiften, så det finns trots allt fördelar i den motsatta hundtypen. För den hund som finner

uppgifterna i sig väldigt självbelönande så flyttas dessa krav istället till hur föraren tajmar just signalerna för olika uppgifter. Olika personligheter och "intressen" genom genetisk bakgrund hos hundarna, ger tränarna olika utmaningar. Vår smak för vilken hundtyp vi trivs att arbeta med är dessutom högst individuell.

BELÖNINGAR

För hunden där vi önskar mer tryck och intensitet är A och O att hitta en riktigt bra belöning – leverpastej och kattmat ger i regel helt annan effekt än en frolic. En del som är minst lika viktig, framför allt för helhets känslan, är hur och när belöningen serveras. Om du vill ha en hund som "tar i mer" i träningen så ska du försöka tajma dina belöningar så att det är ansträngning som belönas.

Sättet du serverar belöningen kan öka känslan av ansträngning och höja aktivitetsnivån. Tänk dig till exempel skillnaden i känsla hos en hund som får jaga ifatt sina godisbitar som kastas åt olika håll, jämfört med en hund som sittandes blir matad. Du tjänar alltså på att försöka göra även belöningen till en "sport" som triggar hundens nyfikenhet och lek lust.

När det låser sig och känns lite hopplöst är det viktigt att du påminner dig om att du hela tiden arbetar med hundens vilja. Det hunden vill ha (eller göra) just nu är den mest effektiva belöning du kan använda. Om du kan kontrollera det som hunden vill – och hunden vill något väldigt mycket – så har du en motor av yttre motivation. Försök att tänka utanför boxen av traditionella belöningar och klura på vad din hund uppskattar allra mest. Kanske att bli jagad av dig i en hejdlös lek över planen, att få gräva ett hål i en sandhög, eller att gå bananas på en rulle med toapapper. Genom att iakttä din hund när den leker med sina hundkompisar kan du få värdefull information om vad din hund innerst inne uppskattar.

HITTA DEN BÄSTA VERSIONEN

Att prova nya grenar och aktiviteter kan visa dig nya sidor av din hund som du inte kände till och även om du har en favoritgren så kan utövandet av en annan gren svetsa er samman som team och ge dig de nycklar du behöver för att komma vidare i träningen. Och kom ihåg att det är just detta som är den stora utmaningen; att försöka hitta den bästa versionen av sin egen hund. Alla är vi olika, med både styrkor och svagheter, såväl två- som fyrbenta. □

